

Obsah

O autorech	V
Předmluva	VII
Seznam zkratk	XV
Kapitola 1. Adhezní řízení	1
1. Podstata a význam adhezního řízení	1
2. O čem se rozhoduje v adhezním řízení	5
a) Obecná východiska	5
b) Obecné podmínky vzniku nároku poškozeného	6
c) Vztah jednotlivých nároků	7
d) Rozlišení škody a nemajetkové újmy	9
e) Podmínky vzniku deliktní odpovědnosti	9
f) Porušení zákonné povinnosti	10
(1) Porušení zákonné povinnosti – dopravní nehody	11
(2) Porušení zákonné povinnosti – pochybení lékaře	12
(3) Porušení zákonné povinnosti – další případy	13
(4) Porušení zákonné povinnosti – prevenční povinnost	13
g) Příčinná souvislost	15
h) Zavinění	20
i) Důkazní břemeno ve sporu	21
j) Spoluzpůsobení si újmy poškozeným	22
k) Společná odpovědnost více škůdců	24
l) Pluralita poškozených	26
m) Odpovědnost pomocné osoby	26
3. Škoda způsobená trestným činem – základní trestněprávní souvislosti	28
4. Škoda a náhrada škody – občanskoprávní souvislosti	29
a) Pojem škody	29
b) Skutečná škoda a ušlý zisk	31
c) Škoda na věci	32
d) Cena zvláštní obliby	34
e) Škoda na motorovém vozidle	35
f) Náhradní motorové vozidlo	37
g) Škoda na nemovité věci	38
h) Zbytečně vynaložené náklady	39
i) Poškození zvířete	41
j) Ušlý zisk	42
k) Ztráta na výdělku	44
l) Ztráta na důchodu	48
m) Náklady na péči o zdraví	48
n) Náklady na výživu	50
o) Náklady pohřbu	51
p) Moderace výše náhrady	52
5. Nemajetková újma způsobená trestným činem – základní trestněprávní souvislosti	54

Obsah

6. Nemajetková újma a její náhrada (odčinění) – občanskoprávní souvislosti.....	55
a) Pojem nemajetkové újmy	55
b) Zásah do důstojnosti, cti a vážnosti.....	56
c) Nepravdivá sdělení	57
d) Nároky při osobním neštěstí (§ 2971 ObčZ).....	58
(1) Nároky podle § 2971 ObčZ – obecně	58
(2) Nároky podle § 2971 ObčZ – druhotné oběti.....	61
(3) Nároky podle § 2971 ObčZ – jiné případy	62
e) Způsob odčinění újmy	63
f) Výše peněžité náhrady	64
g) Judikatorní finanční východisko.....	66
7. Bezdůvodné obohacení získané trestným činem – základní trestněprávní souvislosti	66
8. Bezdůvodné obohacení a povinnost k jeho vydání (vrácení) – občanskoprávní souvislosti.....	68
a) Obecně.....	68
b) Kdy bezdůvodné obohacení nevzniká	68
c) Plnění bez právního důvodu.....	71
d) Plnění z právního důvodu, který odpadl.....	71
e) Plnění z neplatného závazku.....	72
f) Plnění za jiného.....	73
g) Protiprávní užití cizí hodnoty	74
h) Nároky z bezdůvodného obohacení	74
9. Některé další nároky a regresní nároky.....	76
10. Zjišťování výše škody, nemajetkové újmy a bezdůvodného obohacení v trestním řízení.....	78

Kapitola 2. Poškození a jeho práva v trestním řízení

1. Okruh osob poškozených trestným činem.....	82
2. Práva poškozených včetně jejich poučení.....	83
a) Práva všech poškozených.....	83
b) Práva poškozených, kteří jsou subjektem adhezního řízení	85
c) Rozhodnutí soudu o účasti poškozeného v trestním řízení ..	86
(1) Nemožnost uplatňovat jakákoli práva poškozeného	87
(2) Nemožnost poškozeného uplatnit majetkový nárok.....	89
d) Zmocněnec poškozeného a náhrada nákladů poškozeného.....	93
e) Některé další souvislosti	96
3. Uplatnění nároku poškozeného v trestním řízení	97
a) Trestně-procesní souvislosti.....	97
b) Náležitosti žaloby v občanském soudním řízení	101
c) Žaloby na náhradu újmy na zdraví	102
d) Prodlení dlužníka.....	104
4. Oběť trestného činu a její práva.....	105
5. Možnost uspokojení majetkového nároku poškozeného podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení	108

6. Poškozený a jeho nároky v případě využití procesních odklonů.....	111
--	-----

Kapitola 3. Rozhodnutí soudu o uplatněném nároku poškozeného

1. Předpoklady a způsoby rozhodnutí soudu	114
2. Rozhodnutí o přiznání nároku poškozeného	117
a) Rozhodnutí odsuzujícím rozsudkem	119
b) Škoda nebo nemajetková újma byla způsobena a bezdůvodné obohacení bylo získáno trestným činem, za nějž byl obžalovaný odsouzen	121
c) Vázanost soudu návrhem poškozeného	122
d) Odchytky mezi zjištěnou výší škody, nemajetkové újmy a bezdůvodného obohacení a výší nároku přiznaného poškozenému, vliv pojištění, přechod nároku poškozeného.....	123
e) Přiznání úroku z prodlení nebo poplatku z prodlení.....	124
f) Neexistence překážky pro přiznání nároku poškozenému, problematika promlčení nároku	126
3. Občanskoprávní souvislosti promlčení nároku poškozeného ...	129
a) Obecně k promlčení nároku	129
b) Objektivní promlčecí lhůta	130
c) Subjektivní promlčecí lhůta	130
d) Stavení běhu promlčecí lhůty	131
e) Specifické případy promlčení – ztráta na výdělku	132
f) Specifické případy promlčení – bolestné.....	132
g) Specifické případy promlčení – ztížení společenského uplatnění.....	134
h) Specifické případy promlčení – ztráta osoby blízké	134
i) Výjimky z počátku či běhu promlčecí lhůty.....	135
4. Výrok učiněný v adhezním řízení a jeho odůvodnění.....	136
a) Obecné požadavky	136
b) Náležitosti výroku, jímž soud uloží povinnost obžalovanému v adhezním řízení	137
c) Přiznání nároku poškozenému v cizí měně.....	143
d) Odůvodnění výroku učiněného v adhezním řízení	145
5. Rozhodnutí o odkázání poškozeného s nárokem na jiné řízení	146
a) Obecně.....	146
b) Odkázání poškozeného s celým uplatněným nárokem.....	148
c) Odkázání poškozeného se zbytkem uplatněného nároku a v případě zproštění obžaloby	150
6. Opravné prostředky související s postavením poškozeného	151
a) Řádné opravné prostředky	151
b) Mimofádné opravné prostředky.....	153

Kapitola 4. Zvláštnosti při náhradě nemajetkové újmy

1. Nemajetková újma na zdraví	155
a) Nemajetková újma při ublížení na zdraví	155

Obsah

b)	Bolest.....	155
c)	Ztížení společenského uplatnění.....	157
d)	Další nemajetkové újmy.....	158
e)	Metodika k náhradě nemajetkové újmy na zdraví.....	160
f)	Metodika k bolestnému.....	162
g)	Metodika ke ztížení společenského uplatnění.....	165
h)	Znalci ve sporech o náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění.....	170
2.	Nemajetková újma druhotných obětí.....	172
a)	Povaha nároku.....	172
b)	Oprávněné osoby.....	174
c)	Spoluzpůsobení si újmy poškozeným.....	175
d)	Způsob rozhodnutí.....	176
e)	Kritéria pro stanovení výše náhrady.....	177
(1)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – kvalita vzájemných vztahů.....	178
(2)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – závislost pozůstalého na zemřelém.....	179
(3)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – věk pozůstalého a zemřelého.....	179
(4)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – míra prožívání ztráty.....	180
(5)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – jiná satisfakce ..	180
(6)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – úmysl škůdce ...	181
(7)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – postoj škůdce k pozůstalým.....	181
(8)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – majetkové poměry škůdce.....	182
(9)	Kritéria pro stanovení výše náhrady – další okolnosti ..	183
f)	Výše náhrady.....	184
g)	Zvlášť závažné ublížení na zdraví osoby blízké.....	185

Kapitola 5. Některé další souvislosti týkající se škody nebo postavení poškozeného.....

1.	Regresní nárok zdravotní pojišťovny.....	188
a)	Základ regresního nároku.....	188
b)	Užití občanskoprávních institutů.....	188
c)	Přímý nárok vůči pojistiteli odpovědnosti z provozu dopravy.....	189
d)	Seznam zdravotních pojišťoven.....	189
e)	Nárok orgánu nemocenského pojištění.....	190
2.	Neoprávněný odběr energií.....	190
a)	Neoprávněný odběr elektrické energie.....	190
b)	Neoprávněný odběr plynu.....	193
c)	Neoprávněný odběr tepelné energie.....	195
3.	Zásah do autorských práv.....	196
a)	Povaha autorských práv.....	196
b)	Peněžité zadostiučinění.....	196
c)	Náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení.....	197

4. Daňové pohledávky	198
a) Povaha daně	198
b) Škoda v daňových souvislostech	199
5. Škoda při hospodaření s veřejným majetkem	200
a) Škoda při hospodaření s majetkem obce	200
b) Škoda způsobená státem	201
6. Pojištění odpovědnosti škůdce (pachatele)	203
a) Povaha pojištění odpovědnosti	203
b) Pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla	204
c) Pojištění poškozeného	207
7. Některé další důvody přechodu nároku poškozeného na jinou osobu	208
a) Dědění	208
(1) Obecně k dědění	208
(2) Dědění nemajetkových nároků	209
(3) Výše zděděných nemajetkových nároků	210
b) Postoupení pohledávky	211
c) Přechod některých nároků na stát	213
8. Vliv insolvenčního řízení na uplatňování nároků poškozeného a rozhodování o nich	214
Přílohy	217
Příloha 1 – Náhrada za bolest podle Metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (§ 2958 ObčZ)	217
Příloha 2 – Náhrada za ztížení společenského uplatnění podle Metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (§ 2958 ObčZ)	241
Příloha 3 – Výchozí finanční částka pro stanovení peněžité náhrady za nemajetkovou újmu	251
Seznam použité literatury	253